

Afsnit III

Den fri bevægelighed for personer, tjenesteydelser og kapital (artiklerne 48-73)

Reglerne om fri bevægelighed for personer, tjenesteydelser og kapital er udformet på grundlag af princippet om national behandling som, jfr. Traktatens artikel 7, går ud på, at indenfor Traktatens geografiske og saglige område må statsborgere og juridiske personer fra andre Medlemslande som hovedregel ikke stilles ringere end et Medlemslands egne statsborgere og juridiske personer.

Kapitel 1. Den fri bevægelighed for arbejdskraft (artiklerne 48-51)

Fri bevægelighed for arbejdstagere, som er statsborgere i Medlemslandene, bortset fra ansatte i offentlig administration, skal ifølge artikel 48 gennemføres i løbet af overgangsperioden og skal indebære afskaffelse af forskelle begrundet i nationalitet, som måtte være gældende i henseende til beskæftigelse, aflønning og arbejdsvilkår. Den fri bevægelighed omfatter endvidere fri adgang til at søge stilling, til at foretage udrejser og indrejser i dette øjemed samt til at tage ophold og bopæl. Såfremt hensynet til den offentlige orden, sikkerhed og sundhed tilsiger det, kan denne adgang dog begrænses. I artikel 49 gives hjemmel og retningslinier for Fællesskabets organer til at fastsætte nærmere bestemmelser for den praktiske gennemførelse af fri bevægelighed for arbejdstagere. Artikel 50 pålægger Medlemsstaterne at fremme udvekslingen af unge arbejdstagere og artikel 51 fastsætter bestemmelser om indførelse af foranstaltninger til social tryghed, som er nødvendige for gennemførelsen af arbejdskraftens frie bevægelighed.

I medfør af artikel 49 og artikel 51 har Rådet fastsat bestemmelser om den praktiske gennemførelse af fri bevægelighed og social tryghed for arbejdstagere fra Medlemslandene. Disse bestemmelser er gengivet og nærmere omtalt i redegørelsen om Fællesskabets afledede retningsregler. Efter opnåelse af ansættelse i et andet Medlemsland vil en lønmodtager herefter have ret til at tage bopæl med sin familie i dette andet Medlemsland. Ved ansættelse opnår lønmodtageren principielt ret til samme løn, samme sociale ydelser og samme arbejdsretlige stilling som opholdslandets egne arbejdstagere. Ved afgørelse af, om en van-

drende lønmodtager opfylder betingelserne for ret til ydelser og ved beregning af de sociale ydelsers størrelse, skal samtlige beskæftigelsesperioder, som lønmodtageren har haft i medlemslandene, tages i betragtning. For så vidt angår arbejdsmarkedet i almindelighed er fastsat regler vedrørende stillinger, som ikke kan besættes af almindelig arbejdskraft på et indenlandsk arbejdsmarked. Herom gælder det, at de offentlige arbejdsformidlingskontorer i Medlemslandene skal samarbejde, således at gensidig arbejdsformidling kan finde sted. Der henvises herom til redegørelsen om dette emne under de afledede retningsregler i Tillæg 2.

Gyldigheden af den fællesnordiske overenskomst af 1954 om et nordisk arbejdsmarked ændres principielt ikke af Danmarks tilslutning til Fællesskabet. Bestemmelserne i denne overenskomst og disses fremtidige administration antages ikke i praksis at ville give anledning til modstrid med Fællesskabets regler.

Artikel 50 bestemmer, at udvekslingen af unge lønmodtagere skal fremmes. I henhold hertil har Rådet i 1964 tiltrådt et fælles udvekslingsprogram for mandlige og kvindelige arbejdstagere i alderen 18-30 år, som efter faglig uddannelse tager midlertidig beskæftigelse i uddannelsesøjemed som stagiaires i anden Medlemsstat.

Der er under Rådet nedsat et administrativt udvalg for social sikkerhed, hvori Medlemslandenes lønmodtager- og arbejdsgiverorganisationer er repræsenteret. Udvalget påser gennemførelsen af de sociale bestemmelser.

Kapitel 2. Etableringsretten (artiklerne 52-58)

Ifølge Traktatens artikel 52 skal Medlemsstaterne ophæve restriktioner, der hindrer, at statsborgere fra ét Medlemsland inden for en anden Medlemsstats område optager og udøver selvstændig erhvervsvirksomhed eller opretter og leder virksomheder på lige fod med vedkommende Medlemsstats egne statsborgere. Blandt restriktioner, der bør afskaffes, nævnes hindringer for oprettelse af agenturer, filialer eller datterselskaber.

I artikel 53 er fastsat et forbud mod indførelse af nye restriktioner af nævnte art.

Der skal principielt ydes national behandling til statsborgere fra andre Medlemslande eller ifølge artikel 58, stk. 1, til selskaber, der er stiftet i overensstemmelse med en Medlemsstats lovgivning, og hvis vedtægtsmæssige hjemsted, hovedkontor eller hovedvirksomhed